

Het Effect Van Geïnduceerde Oogbewegingen Op De Overreding Van Online Gokkers

Voor Intentieverandering

Rozemarijn Trooster

Studentnummer: s3381986

Afdeling Psychologie, Rijksuniversiteit Groningen

PSB3A-BT15: Bachelor These

Begeleider: prof. dr. Arie Dijkstra

Tweede beoordelaar: prof. dr. Nico van Yperen

In samenwerking met: Anouk Boswijk, Daniël Donker, Demi Vis, Elise Werink en Kaya

Wolters.

28 Januari 2022

Een scriptie is een proeve van bekwaamheid voor studenten. De goedkeuring van de scriptie is het bewijs dat de student over voldoende onderzoeks- en rapportagevaardigheden beschikt om af te studeren, maar biedt geen garantie voor de kwaliteit van het onderzoek en de resultaten van het onderzoek als zodanig, en de scriptie is daarom niet per se geschikt als academische bron om naar te verwijzen. Als u meer wilt weten over het in deze scriptie besproken onderzoek en de daarop gebaseerde publicaties waarnaar u zou kunnen verwijzen, neem dan contact op met de genoemde begeleider.

The Effect Of Induced Eye Movements On The Persuasion Of Online Gamblers For Intention Change

Abstract

Online gambling has been legalized in the Netherlands in October 2021. Given the possible negative consequences, it is important that methods are researched that support the control of one's own gambling behaviour. This study looks at the effect of induced eye movements (EMi) on intention change after listening to a persuasive message about online gambling. Based on the idea that persuasion takes place in the working memory, with its limited capacity, EMi has been applied. An online experiment was conducted among online gamblers from the general population in the Netherlands (N = 39). All participants were asked to listen to the persuasive message and half were randomized to a condition with EMi. The dependent variable was intention change between the pre- and post-test. Two moderators were measured on the pre-test: emotion regulation and Socio-Economic Status (SES), operationalized as “Cognitive Self-affirmation Inclination” (CSAI) and educational level. No significant differences were found between the moderator levels within and outside the EMi conditions. However, moderate effect sizes were found, indicating that there may have been effects undetected by the statistical test. Only within the condition with EMi a significant association was found between education level and intention change. This may indicate that SES influences the effect of EMi on intention change, but further research is needed to establish causality. A limitation was the small sample size and therefore low statistical power. Further research into the influence of EMi on persuasion is recommended.

Keywords: EMi, persuasion, online gambling, CSAI, SES, education level, defensiveness

Samenvatting

Online gokken is in oktober 2021 gelegaliseerd in Nederland. Gezien mogelijke negatieve gevolgen, is het belangrijk dat methodes onderzocht worden die ondersteunen bij het controleren van eigen gokgedrag. Dit onderzoek kijkt naar het effect van geïnduceerde oogbewegingen (EMi) op intentieverandering na het beluisteren van een overredende boodschap over online gokken. Vanuit het idee dat overredende processen plaatsvinden in het werkgeheugen, met zijn beperkte capaciteit, is EMi toegepast. Er is sprake van een online experiment bij online gokkers uit de algemene populatie in Nederland ($N = 39$). Alle participanten zijn gevraagd de overredende boodschap te beluisteren en de helft werd gerandomiseerd naar een conditie met EMi. De afhankelijke variabele was intentieverandering tussen de voor- en nameting. Twee moderatoren werden gemeten op de voormeting: emotieregulatie en Sociaal Economische Status (SES), geoperationaliseerd als “Cognitive Self-affirmation Inclination” (CSAI) en opleidingsniveau. Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen de moderator levels, binnen en buiten de EMi condities. Wel zijn gemiddelde effectgroottes gevonden die erop wijzen dat er wellicht effecten aanwezig waren die niet uit de statistische toets kwamen. Alleen binnen de conditie met EMi is een significant verband gevonden tussen opleidingsniveau en intentieverandering. Dit kan erop wijzen dat SES het effect van EMi op intentieverandering beïnvloed, maar verder onderzoek is nodig voor het vaststellen van causaliteit. Een beperking was de kleine steekproefgrootte en daardoor lage statistische power. Verder onderzoek naar de beïnvloeding van effect van EMi op overreding wordt aangeraden.

Trefwoorden: EMi, overreding, online gokken, CSAI, SES, opleidingsniveau, defensiviteit

Het Effect Van Geïnduceerde Oogbewegingen Op De Overreding Van Online Gokkers Voor Intentieverandering

Online gokken is sinds 1 oktober 2021 legaal geworden in Nederland. Hierdoor wordt er verwacht dat er een aanwas van nieuwe gokkers komt. Dit zullen mensen zijn die nu voor het eerst gokken en ook mensen die voorheen on site gokten, zoals in een casino. Meerdere malen is onderbouwd dat online gokken het risico op problematisch gokgedrag vergroot, vanwege onder andere een gebrek aan sociale controle en toegenomen aantal gokmogelijkheden (Griffiths & Barnes, 2007). Problematisch gokgedrag is een wezenlijk probleem, omdat het kan leiden tot onder andere financiële, psychische en sociale problemen (Latvala et al., 2019). Er moet derhalve een manier gevonden worden om het reguleren van eigen gokgedrag te ondersteunen.

Maar hoe ontstaat problematisch gokgedrag dan? Problematisch gokken is uit te leggen aan de hand van het Impuls Reflectie model (Strack & Deutsch, 2012). Het Impuls Reflectie model stelt dat er twee mentale systemen zijn waarmee gedrag tot stand kan komen: via het impulssysteem en via het reflectieve systeem. Deze systemen lopen parallel aan elkaar en er is sprake van een wisselwerking. Van het impulssysteem wordt aangenomen dat het constant aanwezig is en geen cognitieve capaciteit nodig heeft. Sensorisch-motorische associaties, die conceptueel lijken op automatismen en gewoonten, worden gezien als de basis van gedrag en zijn een onderdeel van het impulssysteem. Een motivatie factor zorgt daarnaast, binnen het impulssysteem, voor vermijding of toenadering. Het impulssysteem heeft een snelle en eenvoudige werking. Wanneer het impulssysteem tekortschiet vult het reflectieve systeem aan. Voor het reflectieve systeem is wel cognitieve capaciteit nodig. Hiermee kan het reflectieve systeem kennis activeren en omzetten, om zo weloverwogen gedrag tot stand te brengen. Dit gedrag ontstaat middels verwachte uitkomsten van het gedrag en een gevoel van zelfeffectiviteit.

Wanneer problematisch gokgedrag uitgelegd wordt aan de hand van het Impuls Reflectie model, is er een motiverende factor die ervoor zorgt dat het leuke, spannende gedrag steeds weer wordt uitgevoerd. De gokker gaat dus steeds weer opnieuw gokken. Deze behoefte om te gokken wordt vervuld door het impulssysteem. Het reflectieve systeem kan hier dus een regulerende werking op hebben, door middel van percepties verwachte (negatieve) uitkomsten van het gedrag en een gevoel van zelfeffectiviteit. Deze percepties moeten wel beschikbaar en kwaliteitsvol genoeg zijn om hun werking te kunnen hebben. Hier kan het reflectieve systeem voorafgaand of tijdens het gokken mee reguleren. Zo is dus ook het problematische gokken te reguleren en tegen te gaan. Dit is te realiseren door informatie over negatieve gevolgen van gokken en mogelijke zelfcontrolegedragingen aan te bieden via een overredende informatie. Zelfcontrolegedragingen zijn handelingen die de gokker kan uitvoeren, waardoor het makkelijker is om de verleiding van het gokken te weerstaan. Voorbeelden van zelfcontrolegedragingen zijn: vooraf een geldlimiet vaststellen en samen met anderen gokken. Nieuwe informatie over zelfcontrolegedragingen kan ervoor zorgen dat mensen een gevoel krijgen van meer zelfeffectiviteit. De overredende boodschap levert het reflectieve systeem dus meer percepties van de realiteit voor de regulatie van het impulssysteem, waardoor de intentie om het gokgedrag aan te passen kan worden verhoogd.

Echter zit er ook een keerzijde aan het aanbieden van een overredende informatie. Mensen kunnen zich bedreigd en angstig voelen na het ontvangen van de informatie over de negatieve gevolgen van gokken. Om met deze bedreiging om te gaan zal er emotieregulatie plaatsvinden. Mensen kunnen individueel verschillen in de mate van neiging tot emotieregulatie tijdens of na het ontvangen van informatie welke het zelfbeeld bedreigt.

Een groep mensen zal defensief reageren op deze bedreiging, waardoor de informatie niet meer wordt gekoppeld aan bestaande informatie in het langetermijngeheugen (Lieberman & Chaiken, 2003; Good & Abraham, 2007; Ruiters, Abraham, & Kok, 2001). Onder het

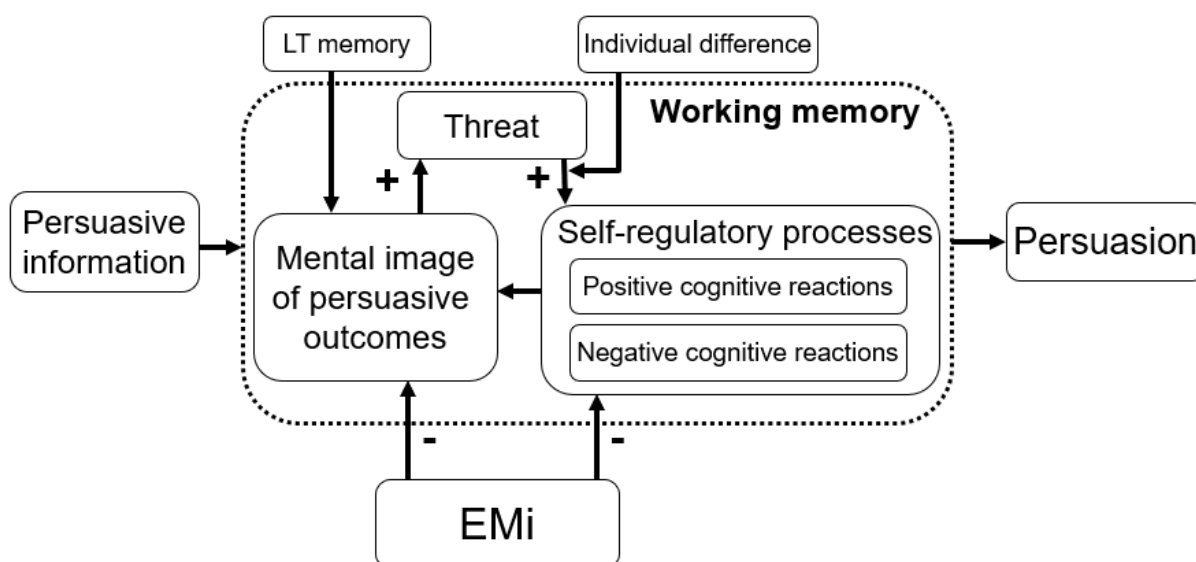
langetermijngeheugen wordt de mentale locatie verstaan waar informatie voor een relatief permanente periode wordt opgeslagen (Gazzaniga et al., 2016). De mensen die defensief reageren doen dit, zodat ze zich minder bedreigd voelen na het horen van de negatieve gevolgen in de boodschap (Baumeister & Vonasch, 2015; Dijkstra, 2018). De boodschap wordt bijvoorbeeld als onbetrouwbaar beschouwd, dus er hoeft niets met de bedreigende informatie gedaan te worden. Om ervoor te zorgen dat de informatie wel binnenkomt, moet er dus een manier gevonden worden om de defensieve reactie te verminderen. Een andere groep mensen zal daarentegen op de bedreigende boodschap reageren door positieve zelfbeelden te activeren als compensatie tijdens een zelfbedreiging (Pietersma & Dijkstra, 2011). Ze vinden het wel onprettig om negatieve informatie te ontvangen, maar ze voelen zich vanwege de positieve zelfbeoordeling goed genoeg over zichzelf om dit aan te kunnen. Hierdoor staan zij meer open voor een overredende boodschap, die ze kunnen gebruiken om hun eigen aandeel te verbeteren.

Een belangrijke factor binnen de werking van beide systemen is het werkgeheugen. Onder het werkgeheugen wordt de mentale plek verstaan waar de focus van aandacht zich bevindt, waar nieuwe informatie wordt vergeleken met al opgeslagen informatie en waar reacties worden geïnitieerd en gereguleerd (Baddeley, 1986, 2012). Het werkgeheugen heeft een beperkte capaciteit, wat betekent dat er door het werkgeheugen een beperkt aantal cognitieve processen tegelijkertijd kunnen worden uitgevoerd (Baddeley, 2012). Aangezien het werkgeheugen nodig is voor het oproepen van een defensieve reactie, is het innemen van de capaciteit van het werkgeheugen met een andere taak een oplossing om te defensieve reactie minder hevig te maken (Dijkstra & Elbert, 2019). De taak die in dit onderzoek wordt gebruikt is geïnduceerde oogbewegingen (EMi), zoals gedaan is in eerder onderzoek (Dijkstra en Elbert, 2019; Dijkstra & Elbert, 2020). EMi staat in het huidige onderzoek voor het in gang brengen van horizontale oogbewegingen tijdens het luisteren naar de overredende boodschap.

Hiermee vindt er bij mensen die anders defensief zouden reageren meer overreding plaats. Echter is gebleken dat het toevoegen van EMI ervoor zorgt dat de informatie wat van zijn emotionele lading verliest en als minder bedreigend wordt beschouwd bij de mensen die niet defensief reageren op een overredende boodschap. Hierdoor zullen zij minder noodzaak voelen om iets met de bedreiging te doen en vindt er dus bij deze mensen minder overreding plaats. De vermindering ontstaat vanwege het belasten van het werkgeheugen (Dijkstra & Elbert, 2020). De invloed van EMI en het aandeel van het werkgeheugen bij het ontvangen van overredende informatie is samengevat in figuur 1.

Figuur 1

De Invloed Van EMI Op Het Werkgeheugen Bij Een Overredende Boodschap

Noot. Overgenomen uit “Detecting and Preventing Defensive Reactions Towards Persuasive Information on Fruit and Vegetable Consumption Using Induces Eye Movements” door A. Dijkstra & S.P. Elbert, 2020, *Frontiers in Psychology*, 11(578287).

In het huidige onderzoek wordt emotieregulatie geoperationaliseerd door middel van de score op de “Cognitive Self-affirmation Inclination” (CSAI). De CSAI meet neiging tot de emotieregulatie tijdens of na het ontvangen van informatie welke het zelfbeeld bedreigt. Mensen met een hoge score op de CSAI hebben de neiging om positieve zelfbeelden te

activeren als compensatie tijdens een zelfbedreiging (Pietersma & Dijkstra, 2011). Een hoge score op de CSAI is dus negatief gecorreleerd met defensiviteit. Mensen met een lage score op de CSAI gebruiken een andere coping strategie voor de bedreigende informatie, dan de mensen die hoog scoren op de CSAI. Dit zijn namelijk de mensen die wel defensief reageren op de bedreigende informatie (Pietersma & Dijkstra, 2011).

Naast CSAI hebben we ook een tweede factor die in het huidige onderzoek wordt meegenomen is Sociaal Economische Status (SES), die in het huidige onderzoek geoperationaliseerd wordt als opleidingsniveau. Mensen met een lagere SES hebben minder cognitieve capaciteit over (Mani et al., 2013). Dit wordt veroorzaakt door de zorgen die een lage SES met zich meebrengt. Door deze zorgen zijn er minder mentale hulpbronnen over voor andere taken. Volgens het Impuls Reflectie model is werkgeheugencapaciteit nodig om een overwogen besluit, in plaats van een impulsmatig besluit, te kunnen nemen (Strack & Deutsch, 2012). Een logisch gevolg zou zijn dat mensen met een lage SES eerder impulsmatige besluiten maken, wat ook naar voren komt in het werk van Dijkstra en Elbert (2018). Wanneer dit gekoppeld wordt aan het eerder beschreven systeem van het aandeel van het werkgeheugen bij overreding, hebben mensen met een lage SES minder werkgeheugencapaciteit over om emotieregulatie toe te passen bij een bedreigende, overredende boodschap. Echter is er uit de literatuur bekend dat mensen met een lage SES vaker wantrouwend zijn over informatie gegenereerd door hoger opgeleiden (Schmeets, 2017, Idan et al., 2020, Bell, 2014). Het is vanwege de negatieve uitkomsten van sociale vergelijking voor mensen met een lage SES vervelend om aan opwaartse vergelijking te doen. Hieruit resulteert dat zij eerder aan horizontale sociale vergelijking doen (Dijkstra & Elbert, 2018). Deze horizontale vergelijking zorgt voor instandhoudende factoren, zoals sociale steun uit het eigen milieu en selectieve media blootstelling. Dit kan weer leiden tot weinig hulpmiddelen, extra stress en waardeverandering. Deze instandhoudende factoren zorgen er

dus voor dat mensen uit eenzelfde SES in eenzelfde cultuur terecht komen. Dit wordt ook wel de *poverty trap* genoemd (Haushofer, Schunk, & Fehr, 2013), waarin impulsmatig gedrag tot stand komt en in stand wordt gehouden. Het is juist door deze instandhoudende factoren belangrijk om te onderzoeken of mensen met een lage SES geholpen kunnen worden. Aangezien het hebben van een lage SES, los van de negatieve gevolgen van problematisch gokken, al negatieve gevolgen heeft (Shea et al., 2016). Nu is er dus sprake van een tegenstrijdigheid. Aan de ene kant hebben mensen met een lage SES minder werkgeheugencapaciteit om emotieregulatie te kunnen toepassen, maar aan de andere kant wijzen ze informatie gegenereerd door een hoge SES vaak af. Aangezien dit laatste toch een vorm van defensiviteit is, valt er te pleiten dat mensen met een lage SES toch voldoende werkgeheugencapaciteit over hebben om defensief te reageren. Nu is het interessant om te onderzoeken wat werkgeheugenbelasting, door middel van een EMI taak, doet met de overreding van mensen met een lage SES. Ook ontstaat zo de vraag of EMI bij mensen met een lage SES defensiviteit kan verminderen, om zo te zorgen voor meer overreding.

Hiernaast is het interessant om te onderzoeken wat EMI voor effect heeft op de overreding van mensen met een hoge SES. Deze mensen zijn niet onderhevig aan de stressoren die bij een lage SES zorgen voor minder mentale capaciteit (Mani et al., 2013) en hebben minder last van opwaartse vergelijking die hen defensief zouden kunnen maken. Gewoonlijk zouden mensen met een hoge SES dus aan positieve emotieregulatie kunnen doen, wanneer er sprake is van een zelfbedreiging. Door de verstoring van deze positieve processen is te verwachten dat, net zoals bij een hoge CSAI, de EMI taak juist zorgt voor vermindering van de emotionele lading van de boodschap, waardoor er minder overreding zal plaatsvinden.

In het huidige onderzoek wordt er door middel van een online experiment gekeken naar de individuele verschillen tussen online gokkers uit de algemene populatie. Er wordt

gekeken naar het effect van een interventie met EMI tijdens het luisteren naar een overredende boodschap op de intentie van mensen om hun online gokgedrag aan te passen. De individuele verschillen worden gemeten op basis van emotieregulatie, gemeten door de CSAI, en op basis van SES, gemeten door opleidingsniveau.

Dit leidt tot de volgende hypothesen:

- EMI leidt tot een hogere intentie bij mensen met een lage CSAI.
- EMI leidt tot een lagere intentie bij mensen met een hoge CSAI.
- CSAI verklaart individuele verschillen in het effect van EMI.
- EMI leidt tot een hogere intentie bij mensen met een lage SES.
- EMI leidt tot een lagere intentie bij mensen met een hoge SES.
- SES verklaart individuele verschillen in het effect van EMI.

Methode

Rekrutering

Participanten zijn geworven in Nederland via social media, waaronder Facebook en Instagram. De Facebookpagina's waren groepen zoals publieke prikborden, verkooppagina's, interesse groepen, pagina's gemaakt voor het zoeken van participanten voor onlinestudies en andere netwerkgroepen. In totaal zijn er ongeveer zestig pagina's benaderd. Daarnaast zijn er kaartjes met een link naar het experiment verspreid bij verschillende kroegen, restaurants, winkels en casino's in Groningen. Er is voor de combinatie van online en fysiek werven gekozen om een heterogene steekproef te verkrijgen met variaties in geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. Het werven heeft plaatsgevonden in een periode van twee weken. Dit was ongeveer zes weken na de legalisatie van online gokken in Nederland.

Design

De participanten zijn willekeurig toegewezen aan één van de twee condities: wel of geen EMI waarbij allen van hen hebben geluisterd naar een audiofragment. De volgende

afhankelijke variabelen zijn gemeten: intentie, attitude tegenover de audioboodschap en zelfcontrole gedragingen. Post hoc is de G-statistische statistische power berekend. Voor een medium effect size van 0.5 waren 244 participanten nodig geweest ($t = 1.97$, $DF = 208.82$) bij $\alpha = .05$. Het onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie van de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (PSY-2122-S-0061).

Procedure

Het experiment werd uitgevoerd in Qualtrics, een online survey systeem. De participanten zijn hier terechtgekomen door middel van een link of een QR-code. Voor de vragenlijst kregen de participanten een informatiescherm te zien. Hierin is het doel van het onderzoek toegelicht en hebben de participanten praktische informatie over het onderzoek en de verwerking van de gegevens gekregen. Er is aanbevolen om het experiment in te vullen op een apparaat met een groot scherm (PC, laptop of tablet). Daarnaast is vermeld dat de participant kans maakt op een van de vijf prijzen van vijftig euro als men ook deelneemt aan de nameting. Dit was het informed consent (Bijlage A) en participanten konden akkoord gaan met de voorwaarden door *ja* aan te klikken. Na akkoord van de participant is de voormeting van het experiment gestart. Ten eerste hebben de participanten een aantal vragen beantwoord over demografische variabelen en over hun eigen gokgedrag. Hierna zijn de participanten geïnstrueerd over het audiofragment, waarna het audiofragment is gestart. De helft van de participanten heeft een EMI taak ondergaan. Als laatste hebben participanten directe post-test vragen ingevuld en hiermee zijn verschillende afhankelijke variabelen gemeten. Er heeft een debriefing plaatsgevonden twee weken na de eerste meting.

De overredende boodschap

Door middel van de overredende boodschap (Bijlage D) in deze studie is een poging gedaan tot het beïnvloeden van online gokgedrag, zoals gokfrequentie en zelfregulatie gedrag. Deze boodschap, bestaande uit 350 woorden (120 seconden), is gepresenteerd in de vorm van

een negatief verwoord audio-fragment waarin de mogelijke negatieve gevolgen van online gokken zijn opgesomd. Deze negatieve gevolgen zijn gebaseerd op bestaande literatuur en zijn: de kans op schulden, het liegen, zich schamen en depressief worden.

Verder is de participant geadviseerd om het persoonlijke gokgedrag te reguleren om zo nadelige (gezondheids)uitkomsten te voorkomen. Er zijn hierbij concrete adviezen gegeven zoals geen alcohol consumeren tijdens het gokken en een budget vaststellen voorafgaande aan het spelen. Om de geïnduceerde oogbewegingen te bewerkstelligen, is gebruik gemaakt van een auditief bericht in combinatie met een visuele stimulus. De boodschap is in het Nederlands ingesproken door een mannelijke stem die gebruik heeft gemaakt van normale intonatie en tempo, zoals een professionele nieuwslezer het zou inspreken.

EMi manipulatie

Binnen de EMI conditie zijn de participanten blootgesteld aan een bewegend, rood blokje. Het blokje van 17 millimeter heeft op een scherm van dertig centimeter breed (binnen 1.8 seconde) heen en weer bewogen. De participanten, binnen deze conditie, zijn geïnstrueerd om het blokje met de ogen te volgen gedurende het beluisteren van de overredende boodschap tot het audiofragment is gestopt. Participanten in de niet-EMi conditie hebben geen rood blokje hoeven te volgen tijdens de audioboedchap. Zij hebben enkel naar de overredende tekst geluisterd.

Metingen

Demografische gegevens

Om de demografische gegevens van de participanten te verzamelen, is de participanten gevraagd naar hun leeftijd, geslacht en hoogst behaalde opleidingsniveau.

Cognitieve Zelf-Affirmatie Inclinatie

CSAI is gemeten met zes items ($\alpha = .77$) die betrekking hebben op de ervaren frequentie van specifieke zelf-gerelateerde positieve gedachte (Pietersma & Dijkstra, 2011).

De items binnen dit onderdeel zijn als volgt geformuleerd: “Ik merk dat ik sommige dingen heel goed heb gedaan.”; “Als ik mij slecht voel over mezelf dan denk ik aan dingen die ik wel goed doe.”; “Ik denk aan dingen die ik in het verleden goed heb gedaan.”; “Als ik iets heb gedaan waardoor ik ontevreden ben, zeg ik tegen mijzelf dat ik niet alles verkeerd doe.”; “Ik beseft dat ik naast de domme dingen die ik doe, ook een aantal dingen heel goed doe.”; “Ik denk aan de dingen die ik goed voor elkaar heb.” De items zijn gescoord op een vijfpuntsschaal: *nooit (1)*; *soms (2)*; *regelmatig (3)*; *vaak (4)*; *heel vaak (5)*.

Pre-intentie

De intentie om het online gokgedrag te reguleren, is gemeten aan de hand van vragen over het toekomstige gokgedrag. Hier is een zevenpuntsschaal voor toegepast. Voorafgaand aan de blootstelling aan de overredende boodschap is gebruik gemaakt van de volgende twee items: “Ben je van plan om de komende 3 maanden **niet te vaak of te veel** in te zetten bij online gokspelen? *Zeker niet van plan (1)* tot en met *zeker van plan (7)*.”; “Hoe waarschijnlijk is het dat je in de komende 3 maanden **niet te vaak of te veel** zal inzetten bij online gokspelen? *Zeer onwaarschijnlijk (1)* tot en met *zeer waarschijnlijk (7)*.” Hierbij is er een significante correlatie gevonden tussen de items ($r = .58, p < .05$).

Post-intentie

In de nameting is intentie gemeten aan de hand van de volgende twee items: “Ben je van plan om in de komende maand bij online gokken niet te veel in te zetten? *Zeker niet van plan (1)* tot en met *heel sterk van plan (7)*.”; “Ben je van plan om in de komende maand bij online gokken niet te vaak in te zetten? *Zeker niet van plan (1)* tot en met *heel sterk van plan (7)*.”. Hierbij is er een significante correlatie gevonden tussen de items ($r = .57, p < .05$).

Resultaten

Selectieprocedure

In totaal zijn 123 participanten gestart met het experiment. Voorafgaand aan de data-analyse is er een selectie gemaakt van de participanten. Zo zijn vijf dubbele IP-adressen verwijderd wegens het risico op het niet onafhankelijk invullen van de vragenlijst door de participanten. Verder hebben de onderzoekers de foutieve responsen in de dataset aangepast. Zo zijn geschreven numerieke antwoorden veranderd in getallen en zijn antwoorden zoals “1 à 2 keer per week” veranderd in 1.5 keer per week. Daarnaast zijn de participanten die zich niet als man of vrouw identificeren eruit gefilterd, omdat deze groep dusdanig klein was (twee personen) dat hier statistisch gezien geen betrouwbare uitspraken over gedaan mogen worden. Van de overgebleven participanten zijn er 83 aangekomen bij de overredende boodschap. Hiervan zijn veertig participanten ingedeeld in de EMI conditie en 43 participanten ingedeeld in de niet-EMI conditie. 41 participanten zijn minimaal 120 seconden op deze pagina gebleven en de overige 42 zijn eruit uitgefilterd. Hierdoor zijn er 24 participanten overgebleven in de EMI conditie en 17 in de niet-EMI conditie. Van deze participanten zijn er 39 aangekomen bij de laatste vraag. In totaal zijn er 39 participanten meegenomen in de data-analyse. Dat is 31.71% van het oorspronkelijke aantal participanten. Uiteindelijk zijn er 24 participanten overgebleven in de EMI conditie en zijn er 15 participanten overgebleven in de niet-EMI conditie.

Attritie-analyse

Om te controleren of er sprake is van een relevante selectie, zijn 39 mensen in de uiteindelijke selectie vergeleken met de complete dataset van 123 mensen. Er is gekeken naar verschil in verhouding van geslacht en leeftijd. Deze zijn berekend met de Chi-square. Zowel opleiding ($X^2(1, N = 104) = 0.06, p = .81$) als geslacht ($X^2(1, N = 102) = 0.16, p = .69$) zijn niet significant. Daarnaast is er met een One-Way ANOVA gekeken naar verschillen binnen leeftijd ($F(1, 99) = 1.18, p = .28$) CSAI ($F(1, 86) = 0.68, p = .41$) en pre-intentie ($F(1, 86) =$

1.69, $p = .20$). Ook bij deze variabelen is geen significant verschil gevonden tussen de uitgevallen en meegenomen participanten.

Participanten karakteristieken en randomisatie

Van de 39 participanten die meegenomen zijn in de analyse zijn er 33 mannelijke participanten (84.60%) en zes vrouwelijke (15.40%). De gemiddelde leeftijd is 28.38 jaar ($SD = 10.88$). 28.20% van de participanten is laag/middelbaar opgeleid en 71.80% hoogopgeleid. 79,5% van de participanten geeft aan voor 1 oktober al online gegokt te hebben.

De verdeling van de participanten over de EMI condities zijn: 24 wel in de EMI conditie en 15 niet in de EMI conditie. Voor de randomisatiecheck is er een ANOVA analyse uitgevoerd voor CSAI ($F(1, 37) = 0.20, p = .89$), intentie voorafgaande aan de manipulatie ($F(1, 37) = 1.46, p = .24$) en leeftijd ($F(1, 37) = 0.07, p = .80$). Daarnaast is er een Chi Square analyse gedaan voor opleiding ($X^2(6, N = 39) = 4.77, p = .57$) en geslacht ($X^2(6, N = 39) = 1.43, p = .23$). Geen van de analyses geven significante resultaten ($p < .05$) wat wijst op een succesvolle randomisatie.

Manipulatiecheck

Binnen de onafhankelijke variabele, EMI, wordt een manipulatiecheck uitgevoerd. Deze is uitgevoerd door te vragen of het gelukt is om naar de visuele stimulus te blijven kijken gedurende de auditieve boodschap. Hierbij gaven 4 van de 24 participanten aan dat het minder goed gelukt was om de stimulus te blijven volgen. Aangezien ze niet aangaven dat het absoluut niet gelukt was om de stimulus te volgen en aangezien zij wel de volle 120 seconden naar de audio hebben geluisterd, valt er toch te argumenteren dat EMI zijn effect kon hebben. Vanwege deze reden en vanwege de al kleine steekproefgrootte is besloten deze participanten niet uit te sluiten.

Voorbereiding

Om te bepalen of CSAI en Opleidingsniveau als twee afzonderlijke moderatoren in de analyses konden worden meegenomen, zijn de Spearman correlaties tussen de ruwe moderatoren berekend. De gevonden relatie tussen CSAI en Opleidingsniveau was verwaarloosbaar (Dancey & Reidy, 2004) ($r = .071$, $p = .669$), dus ze zijn meegenomen in de analyse als twee onafhankelijke moderatoren.

Alhoewel de participanten wel random zijn verdeeld over de condities is het, door de kleine steekproefgrootte, mogelijk dat er door toeval toch een verschil tussen de steekproeven ontstaat. Een verschilscore controleert hiervoor en meet daardoor zuiverder het effect van de EMI manipulatie. Daarom is de afhankelijke variabele Verschil Intentie aangemaakt, door pre intentie af te trekken van post intentie.

Vervolgens zijn er twee normaliteitschecks uitgevoerd over de afhankelijke variabele (Verschil Intentie) bij twee moderatoren (CSAI en Opleidingsniveau). Dit is gedaan door te kijken naar PP-Plots Normaliteit Van Residuen (Bijlage B). Er is bij beide moderatoren niet volledig voldaan aan de normaliteit assumptie en met de kleine steekproefgrootte in acht genomen is er conservatief gekozen voor de Mann Whitney U test.

Door het gebruik van de Mann Whitney U test is het niet mogelijk om een covariaat mee te nemen in de analyses. Echter vangt het gebruik van Verschil Intentie deze tekortkoming op, waardoor het toch mogelijk is om de zuivere werking van de EMI manipulatie te kunnen detecteren en er gecontroleerd kon worden voor een deel van de mogelijke heterogeniteit in de steekproef.

Hierna is de variabele CSAI gehercodeerd, zodat het van een continue moderator naar een dichotome moderator (Laag of Hoog) is veranderd. Hierbij zijn individuele scores tot en met 3.00 naar de categorie laag gecodeerd ($N = 16$) en individuele scores vanaf 3.17 naar de categorie hoog ($N = 13$). Er is voor deze scheiding gekozen doordat 3 de middelste antwoordmogelijkheid was van de ordinale antwoordopties. Tijdens de samenvoeging van de

zes CSAI-items is de data van ordinaal naar continu veranderd. Vandaar dat gekozen is om de individuele scores hoger dan het ordinale middelpunt bij de hoge CSAI-groep te schalen.

Als laatste is de variabele Opleidingsniveau gehercodeerd van een twaalfpuntschaal naar een dichotome moderator. Hierbij zijn antwoordcategorieën *lagere school* tot en met *mbo 3-4* geplaatst in categorie laag ($N = 11$). De antwoordcategorieën *havo* tot en met *postacademisch* zijn geplaatst in categorie hoog ($N = 28$). Er is gekozen voor deze splitsing vanwege de benaming van *hoger algemeen voortgezet onderwijs*. Daarnaast wordt gevraagd wat de hoogst afgeronde opleiding is. Mensen die havo hebben aangegeven kunnen nu dus op het hbo zitten. Aangezien het hbo door het CBS als hoge SES wordt beschouwd (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2019), wordt dat in het huidige onderzoek ook gedaan.

CSAI als moderator

Om te onderzoeken of er een verschil is in het effect van EMI bij de verschillende niveaus van de moderatoren, zijn hier analyses over uitgevoerd.

Allereerst is de Mann Whitney U tests met CSAI als moderator uitgevoerd. Er is hierbij gestart met het toetsen of EMI een significant effect had op *Vershil Intentie*, binnen de lage CSAI-groep. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep CSAI laag, Wel EMI en Geen EMI niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 56.000$, $z = -1.394$, $p = .180$, $d = .566$).

Er is hiernaast een frequentietabel opgesteld voor de moderator CSAI en de afhankelijke variabele de *Vershil Intentie*. Het kwalitatieve beeld uit de frequentietabel (Tabel 1) laat zien dat er alleen topscores op verschil intentie gehaald in de Geen EMI conditie bij de CSAI laag groep. Dit was een percentage van 27.3% van alle verschillscores uit deze groep. Verder is binnen deze groep een totaal percentage gevonden van 63.7% waarbij intentie is toegenomen.

Tabel 1*Frequentietabel Verschil Intentie, EMI, CSAI*

CSAI	Geen EMI				Wel EMI			
	Laag		Hoog		Laag		Hoog	
	N = 11	%	N = 4	%	N = 15	%	N = 9	%
6.00	1	9.1						
5.00	1	9.1						
4.50	1	9.1						
4.00							1	11.1
3.50					1	6.7		
3.00	2	18.2			2	13.3		
2.50					1	5.7	1	11.1
2.00			1	25.0			1	11.1
1.50			1	25.0			1	11.1
1.00	2	18.2					1	11.1
0.50					4	26.7		
0.00	3	27.3	1	25.0	4	26.7	2	22.2
-0.50			1	25.0	1	6.7	1	11.1
-1.50					1	6.7		
-3.50	1	9.1						
-6.00					1	6.7	1	11.1

Als tweede is er getoetst of EMI een significant effect had op *verschil intentie*, binnen de hoge CSAI-groep. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep CSAI hoog, Wel EMI en Geen EMI niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 16.500$, $z = -.234$, $p = .825$, $d = .101$).

Om ons beeld van de relaties tussen de variabelen verder te ontwikkelen is er ook binnen de condities getoetst. Als eerste is er binnen de Geen EMI conditie getoetst of er een significant verschil was tussen de CSAI-groepen op *verschil intentie*. Dit is gedaan om het effect van CSAI te onderzoeken binnen de Geen EMI conditie. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep Geen EMI, Lage CSAI en Hoge CSAI niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 15.500$, $z = -.858$, $p = .412$, $d = .427$). Omdat er vanwege de dichotomisering van CSAI veel informatie verloren gaat zijn er binnen de EMI-

condities ook Spearman correlaties uitgerekend tussen de continuïtat van CSAI en de afhankelijke variabele Verschil Intentie. Binnen de Geen EMI conditie is er geen significante correlatie gevonden tussen de continuïtat van CSAI en Verschil Intentie ($r = -.046$, $p = .872$).

Als laatste is er binnen de Wel EMI conditie getoetst of er een significant verschil was tussen de CSAI-groepen op *verschil intentie*, om het effect van CSAI te onderzoeken binnen de Wel EMI conditie. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep Wel EMI, Lage CSAI en Hoge CSAI niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 62.500$, $z = -.301$, $p = .770$, $d = -.040$). Binnen de Wel EMI conditie is er ook geen significantie correlatie gevonden tussen de continuïtat van CSAI en Verschil Intentie ($r = .238$, $p = .262$).

Opleidingsniveau als moderator

Vervolgens is de Mann Whitney U test uitgevoerd voor deze moderator. Als eerste is getoetst of EMI een significant effect had op *verschil intentie*, binnen de lage Opleidingsniveau groep. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep Opleidingsniveau laag, Wel EMI en Geen EMI niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 12.000$, $z = -.553$, $p = .662$, $d = .600$).

Als tweede is er getoetst of EMI een significant effect had op *verschil intentie*, binnen de hoge Opleidingsniveau groep. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep Opleidingsniveau hoog, Wel EMI en Geen EMI niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 73.500$, $z = -.599$, $p = .562$, $d = .228$).

Als derde is er binnen de Geen EMI conditie getoetst of er een significant verschil was tussen de Opleidingsniveau groepen op *verschil intentie*. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep Geen EMI, Lage Opleidingsniveau en Hoge Opleidingsniveau niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 18.000$, $z = -1.072$, $p = .328$, d

= .669). Aangezien ook Opleidingsniveau gehercodeerd is tot een dichotome variabele is ook hier veel informatie verloren. Daarom zijn er ook bij deze moderator binnen de Wel EMI en de Geen EMI condities Spearman correlaties uitgerekend tussen de continuaat van Opleidingsniveau en de afhankelijke variabele Verschil Intentie. Binnen de Geen EMI conditie is er geen significante correlatie gevonden tussen de continuaat van Opleidingsniveau en Verschil Intentie ($r = -.273, p = .325$).

Als laatste is er binnen de Wel EMI conditie getoetst of er een significant verschil was tussen de Opleidingsniveau groepen op *verschil intentie*. Uit de resultaten bleek dat, binnen de groep Wel EMI, Lage Opleidingsniveau en Hoge Opleidingsniveau niet significant verschillen op de afhankelijke variabele verschil intentie ($U = 32.000, z = -1.114, p = .297, d = .082$). Binnen de Wel EMI conditie is er wel een significantie correlatie gevonden tussen de continuaat van Opleidingsniveau en Verschil Intentie ($r = -.438, p = .032$). Ook is hiernaast een frequentietabel opgesteld voor de moderator Opleidingsniveau en de afhankelijke variabele de Verschil Intentie. Het kwalitatieve beeld uit de frequentietabel (Tabel 2) laat zien dat binnen de Wel EMI conditie bij de Opleidingsniveau laag groep een percentage van 80% een intentietoename heeft. Wanneer er gekeken wordt bij de Opleidingsniveau hoog groepen heeft de Geen EMI conditie een percentage van 55.5% waarbij intentie is toegenomen. De Wel EMI conditie heeft een lager percentage waarbij intentie is toegenomen van 47,7%.

Tabel 2*Frequentietabel Verschil Intentie, EMI, Opleidingsniveau*

Opleidingsniveau	Geen EMI				Wel EMI			
	Laag		Hoog		Laag		Hoog	
	N = 6	%	N = 9	%	N = 5	%	N = 19	%
6.00	1	16.7						
5.50								
5.00	1	16.7						
4.50			1	11.1				
4.00							1	5.3
3.50							1	5.3
3.00	1	16.7	1	11.1	1	20.0	1	5.3
2.50					2	40.0		
2.00			1	11.1			1	5.3
1.50			1	11.1			1	5.3
1.00	1	16.7	1	11.1	1	20.0		
0.50							4	21.1
0.00	2	33.3	2	22.2			6	31.6
-0.50			1	11.1			2	10.5
-1.50							1	5.3
-3.50			1	11.1				
-6.00					1	20.0	1	5.3

Discussie

Dit online experiment heeft gepoogd te onderzoeken of individuele verschillen op emotieregulatie en SES modereren bij het effect van EMI op de verandering in intentie van de participanten om hun gokgedrag aan te passen, na het beluisteren van een overredende boodschap.

Allereerst is er geen significant verschil gevonden tussen de EMI condities bij de lage CSAI-groep. Dit wijst erop dat bij de mensen die defensief reageren het belasten van het werkgeheugen geen verschil in intentieverandering veroorzaakte ten opzichte van de gewone situatie. Wel is er volgens Cohen's categorisatie (Cohen, 1988) een gemiddeld effect gevonden. Dit zou een aanwijzing kunnen zijn dat er nu vanwege de lage statistische power

van dit onderzoek geen significant effect is gevonden, maar dat deze wel gevonden kan worden bij een grotere steekproef. Daarnaast lijkt de richting van het effect het tegenovergestelde te zijn van de verwachting op basis van de literatuur (Dijkstra & Elbert, 2019). De lage CSAI-groep zonder EMI was namelijk de enige groep met topscores op intentieverschil. Dit zou dus betekenen dat er meer overreding plaatsvond bij de participanten met een lage CSAI, zonder EMI. Als er aangenomen wordt dat er sprake is van een type-II fout, dan lijkt het toevoegen van EMI te leiden tot minder intentieverandering bij mensen met een lage CSAI. Dit is dus niet in lijn met de vooropgestelde hypothese *EMI leidt tot een hogere intentie bij mensen met een lage CSAI*.

Vervolgens is er geen significant verschil gevonden tussen de EMI condities bij de hoge CSAI-groep. Ook is de gevonden effectgrootte volgens de Cohen's categorisatie verwaarloosbaar (Cohen, 1988). Dit wijst erop dat bij de mensen die gebruik maken van positieve emotieregulatie processen het belasten van het werkgeheugen geen verschil in intentieverandering veroorzaakte ten opzichte van de gewone situatie. Dit betekent ook dat de gevonden resultaten niet in lijn zijn met de theorie over de belasting van het werkgeheugen, waardoor er minder overreding zou plaatsvinden (Dijkstra & Elbert, 2020). De data zijn dus niet in lijn met de opgestelde hypothese *EMI leidt tot een lagere intentie bij mensen met een hoge CSAI* en deze hypothese moet dus worden verworpen.

Hierna is onderzocht of CSAI een effect had op het intentieverschil bij de conditie met de spontane reacties van de participanten (Geen EMI) de conditie met manipulatie (Wel EMI). Echter is er binnen de Geen EMI en in de Wel EMI condities geen significant verschil gevonden tussen de groep met een hoge - en lage CSAI op de verschillscore van intentie. Dit betekent dat een hoge of lage score op CSAI geen onafhankelijk effect lijkt te hebben op intentieverandering bij spontane reacties of bij reacties na EMI. De gevonden effectgroottes, met een klein en een verwaarloosbaar effect (Cohen, 1988) en de gevonden Spearman

correlaties van de ruwe CSAI, met een verwaarloosbaar en zwak verband (Dancey & Reidy, 2004) zijn hiermee in lijn. Er valt dus te concluderen dat CSAI geen invloed lijkt te hebben en dat de data de hypothese *CSAI verklaart individuele verschillen in het effect van EMI*. niet ondersteunt.

Naast CSAI is er ook gekeken naar de invloed van EMI op de intentieverandering bij mensen die verschillen op basis van SES. Binnen de lage SES-groep, is er geen significant verschil gevonden tussen de Wel EMI en Geen EMI condities. Dit wijst erop dat bij de mensen met een laag opleidingsniveau het belasten van het werkgeheugen geen verschil in intentieverandering veroorzaakte ten opzichte van de spontane situatie. Wel is er een gemiddelde effectgrootte gevonden (Cohen, 1988). Er valt niet uit te sluiten dat de gevonden verschillen vanwege toeval zijn ontstaan. Toch zegt de gemiddelde effectgrootte iets over de relevantie van het gevonden effect, aangezien de effectgrootte niet afhankelijk is van het aantal participanten in het onderzoek. Ook zou de richting van het gevonden effect in lijn zijn met de vooropgestelde hypothese. Maar vanwege de niet significante uitkomst wordt de hypothese *EMi leidt tot een hogere intentie bij mensen met een lage SES* verworpen. Wel zou verder onderzoek interessant kunnen zijn vanwege de gevonden effectgrootte.

Er is ook gekeken of EMI een effect had binnen de hoge SES-groep. In de Geen EMI conditie, binnen de hoge SES-groep, is een hogere frequentie gevonden met een toename in intentieverandering dan in de Wel EMI conditie. Dit lijkt erop te wijzen dat EMI bij de hoge SES-groep zorgt voor een minder toename in intentie en dat er dus minder overreding plaatsvindt. Uit de analyse is gebleken dat dit geen significant effect is, met een kleine effectgrootte (Cohen, 1988). Dit wijst erop dat bij de mensen met een hoog opleidingsniveau het belasten van het werkgeheugen geen verschil in intentieverandering veroorzaakte ten opzichte van de spontane situatie. Terwijl wel de richting van het effect lijkt te kloppen moet

de hypothese *EMi leidt tot een lagere intentie bij mensen met een hoge SES* toch worden verworpen.

Allerlaatst is er nog gekeken of een verschil in SES een verschil in intentie veroorzaakt bij de EMI condities. Binnen beide EMI condities is er geen significant verschil gevonden tussen de lage SES- en de hoge SES-groep, met een gemiddeld en verwaarloosbaar effectgrootte (Cohen, 1988). Dit betekent dat een hoog of laag opleidingsniveau geen onafhankelijk effect lijkt te hebben op intentieverandering bij spontane reacties of bij reacties na EMI. Dit is niet in lijn met de hypothese *SES verklaart individuele verschillen in het effect van EMI*. Om ervoor te zorgen dat er niet te veel informatie verloren gaat, vanwege het dichotomiseren van Opleidingsniveau zijn er ook Spearman correlaties uitgevoerd. Hier is bij de Geen EMI conditie een niet significant, zwak negatief verband gevonden. In de Wel EMI conditie is daarentegen wel een significante relatie gevonden, voor een sterk negatief verband. Hieruit valt te concluderen dat er een relatie is tussen SES en een verschil in intentie, wanneer er EMI plaatsvond. Dit lijkt in lijn met de hypothese *SES verklaart individuele verschillen in het effect van EMI*, maar er kunnen geen causale conclusies getrokken worden uit de correlatie. Uit de frequentietabel is af te lezen dat de modus van de hoge SES-groep lager ligt dan dat van de lage SES-groep binnen de EMI conditie. En dat dezelfde modus ook lager ligt dan bij de hoge SES-groep in de conditie zonder EMI. Dit wijst erop dat het belasten van het werkgeheugen, door middel van EMI, bij de groep met een hoog opleidingsniveau ervoor zorgt dat er minder overreding plaatsvindt. Deze belasting van het werkgeheugen verstoort dus de positieve processen, zoals genoemd in de inleiding, die overreding ondersteunen. Een verklaring voor het gevonden effect zou dus kunnen zijn dat mensen met een hoge SES gewoonlijk vanwege de bedreigende mentale representaties, veroorzaakt door de overredende boodschap gemotiveerd worden om hun gokgedrag aan te willen passen. EMI verstoort de positieve processen en verlaagt het ervaren van de negatieve emoties van de dreiging,

waardoor de mensen met een hoge SES minder gemotiveerd worden om hun gokgedrag aan te passen.

Beperkingen

De eerste beperking van dit onderzoek die besproken moet worden is het beperkte aantal participanten. Door dit beperkte aantal participanten heeft het huidige onderzoek een te lage statistische power. Volgens de Post Hoc power berekening had dit onderzoek een statistische power van .278 (Faul et al., 2007). Wat betekent dat een effect mogelijk niet gesignaleerd is. Ook kunnen de data door de kleine steekproefgrootte een vervormd beeld geven, omdat een enkele score de verdeling sterk kan beïnvloeden.

Een tweede aspect dat het onderzoek mogelijk gelimiteerd heeft is dat er gebruik gemaakt is van een erg specifieke doelgroep terwijl er ook nog mogelijk een stigma op (online) gokken ligt. Dit zou ervoor gezorgd kunnen hebben dat mogelijke participanten niet meegedaan hebben, omdat ze zichzelf niet met online gokkers wilden associëren.

Daarnaast is het huidige onderzoek een veldonderzoek met een grote error. Participanten doen mee aan het online experiment in verschillende omgevingen, van thuis tot aan in een bar, en op verschillende formaten van schermen, van telefoon tot aan computerscherm. Niet alleen zorgt het verschil in formaat voor mogelijke variantie vanwege een minder vergelijkbare EMI manipulatie. Ook is hierbij niet controleerbaar of mensen geconcentreerd of onder invloed waren tijdens het invullen van de vragenlijst. Dit zorgt voor erg veel ongecontroleerde invloeden tijdens het experiment, wat extra onverklaarde variantie veroorzaakt.

Verder zou de operationalisatie van SES een eenzijdig beeld kunnen geven. Er wordt alleen gekeken naar opleidingsniveau en alhoewel SES daar vaker mee wordt geoperationaliseerd, zijn beroepsstatus en inkomen ook indicatoren van SES. Het is een aanname dat het opleidingsniveau iemands complete SES kan bepalen. Daarnaast stijgt het

aantal hoog opgeleiden (Sociaaleconomische status | Cijfers & Context | Opleiding | Volksgezondheidszorg.info, 2018), terwijl de eerder opgeleiden een hoger inkomen kunnen hebben. Iemand kan bijvoorbeeld een masteropleiding hebben afgerond, maar nog steeds werkzoekende zijn met een grote studieschuld. Er valt dus te betwijfelen of met deze operationalisatie een realistisch beeld is gegeven van de SES of dat dit beter opleidingsniveau genoemd kan worden.

Allerlaatst is het mogelijk dat de overredende tekst niet dreigend genoeg was om emotieregulatie uit te lokken. De mate van ervaren dreiging is in de analyses van het huidige onderzoek niet meegenomen en daar kan dus niet op worden gecontroleerd. Dit zou wel een mogelijke verklaring kunnen bieden voor het niet gevonden effect bij de emotieregulatie groepen, wat niet in lijn was met de literatuur (Dijkstra & Elbert, 2019).

Aanbevelingen

Vanwege de nadelige gevolgen van problematisch gokken en de eerder behaalde resultaten door middel van een overredende boodschap is het belangrijk dat er vervolgonderzoek gedaan wordt over hoe de intentie om gokgedrag aan te passen te vergroten. Een eerste aanbeveling zou zijn om het onderzoek uit te voeren zonder een kans op het winnen van 50 euro. Hierdoor zou het ethisch verantwoord zijn om ook mensen die al problematiek ervaren met gokken specifiek te rekruteren via bijvoorbeeld organisaties voor gokverslaafden. Dit kan interessant zijn om specifiek de verschillen tussen problematische gokkers en niet problematische gokkers te vergelijken, om zo ook te onderzoeken welke individuele verschillen er zijn tussen deze twee groepen. Ook zou het een extra groep aan participanten beschikbaar maken voor het rekruteren, waardoor het voorheen besproken probleem met een te kleine steekproefgrootte kan worden vermeden. Een andere oplossing hiervoor zou zijn om het onderzoek in het Engels uit te voeren. Hierdoor is het onderzoek uit

te voeren bij een grotere populatie, waardoor je meer kans hebt op het vinden van gokkers die deel willen nemen aan het onderzoek.

Verder zou er meer onderzoek gedaan moeten worden naar het effect van EMI op de overreding van mensen met een lage SES. Waarbij er gepoogd moet worden een manier te vinden om zo veel mogelijk overreding plaats te laten vinden. Dit is relevant vanwege de gevonden effectgroottes in het huidige onderzoek, die erop lijken te wijzen dat EMI zorgt voor meer overreding bij de lage SES-groep dan bij de groep met een hoge SES. Ook is het belangrijk vanwege de implicaties die een lage SES al met zich meebrengt. Als mensen met een lage SES ondersteund kunnen worden door middel van EMI tijdens een overredende boodschap over online gokken, dan kan dit wellicht voor meer problematiek ingezet worden. Hier zou een deel van de maatschappij wellicht mee ondersteund kunnen worden, waardoor zij de *poverty trap* (Haushofer, Schunk, & Fehr, 2013) mogelijk kunnen doorbreken.

Hiernaast zou er verder onderzoek gedaan moeten worden naar de mogelijke causale relatie tussen SES en intentieverandering, wanneer er EMI wordt toegepast. Het huidige onderzoek heeft wel een correlatie gevonden, maar hier kunnen geen causale conclusies uit getrokken worden. Aangezien het theoretisch gezien logischer lijkt dat een verschil in SES een invloed heeft op intentieverandering, in plaats van andersom, is dit een indicatie dat er verder onderzoek gedaan moeten worden naar deze relatie. Om te onderzoeken of SES een verschil in intentie veroorzaakt in het effect van EMI zou een experimenteel design nodig zijn met een grotere statistische power.

Referenties

- Baddeley, A. D. (1986). *Working Memory*. Oxford: Oxford University Press.
- Baddeley, A. D. (2012). Working memory: Theories, models, and controversies. *Annual Review of Psychology*, 63, 1–29. doi:10.1146/annurev-psych-120710-100422
- Baumeister, R. F., & Vonasch, A. J. (2015). Uses of self-regulation to facilitate and restrain addictive behavior. *Addictive Behaviors*, 44, 3–8. doi:10.1016/j.addbeh.2014.09.011
- Bell, A. V. (2014). “I think about Oprah”: Social class differences in sources of health information. *Qualitative Health Research*, 24(4), 506–516. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1177/1049732314524637>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2019, 17 augustus). *Opleidingsniveau*. Geraadpleegd op 21 januari 2022, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/33/verschil-levensverwachting-hoog-en-laagopgeleid-groeit/opleidingsniveau>
- Cohen J. (1988) *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Dancey, C., & Reidy, J. (2004). *Statistics Without Maths for Psychology* (3rd edition). Pearson Education (Us).
- De Bruin, D., & Labree, M. (2015). *Prevalentie van problematisch speelgedrag onder deelnemers aan online kansspelen*. Centrum voor Verslavingsonderzoek (CVO). <https://doi.org/10.17026/dans-xka-3rga>

- Dijkstra, A. (2018). Self-control in smoking cessation. In D. de Ridder, M. Adriaanse, & K. Fujita (Eds.), *Routledge international handbook of self-control in health and well-being. Concepts, theories, and central issues*. New York: Routledge.
- Dijkstra, A. & Elbert, S.P. (2018). Sociaal-economisch status en gezondheidsgedrag; SES als cultuur. Gepresenteerd in de Kenniscarrousel krimp & leefbaarheid, 12 Juni te Assen.).
- Dijkstra, A., & Elbert, S. (2019). Eye movement inductions influence health behaviour: the working memory account of persuasion. *Psychology & Health*, *34*(11), 1378–1394. <https://doi.org/10.1080/08870446.2019.1609678>
- Dijkstra, A., & Elbert, S. P. (2020). Detecting and Preventing Defensive Reactions Toward Persuasive Information on Fruit and Vegetable Consumption Using Induced Eye Movements. *Frontiers in Psychology*, *11*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.578287>
- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A.-G., & Buchner, A. (2007). G*power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, *39*, 175-191.
- Gazzaniga, M. S., Halpern, D. F., & Heatherton, T. F. (2016a). Memory: How Are Memories Maintained over Time? In *Psychological Science* (p. 275). W.W. Norton, Incorporated.
- Good, A., & Abraham, C. (2007). Measuring defensive responses to threatening messages: meta-analysis of measures. *Health Psychology Review*, *1*, 208–229. [doi:10.1080/17437190802280889](https://doi.org/10.1080/17437190802280889)

- Griffiths, M., & Barnes, A. (2007). Internet Gambling: An Online Empirical Study Among Student Gamblers. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 6(2), 194–204. <https://doi.org/10.1007/s11469-007-9083-7>
- Haushofer, J., Schunk, D., & Fehr, E. (2013). Negative Income Shocks Increase Discount Rates. University of Zurich Working Paper.
- Higgins, E. T. (1989). Self-discrepancy theory: What patterns of self-beliefs cause people to suffer? *Advances in Experimental Social Psychology*. 22, 93-136.
[https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(08\)60306-8](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(08)60306-8)
- Idan, E., Xing, A., Ivory, J., & Alsan, M. (2020). Sociodemographic Correlates of Medical Mistrust among African American Men Living in the East Bay. *Journal of Health Care for the Poor and Underserved*, 31(1), 115–127.
<https://doi.org/10.1353/hpu.2020.0012>
- Latvala, T., Lintonen, T., & Konu, A. (2019). Public health effects of gambling – debate on a conceptual model. *BMC Public Health*, 19(1). <https://doi.org/10.1186/s12889-019-7391-z>
- Lieberman, A., & Chaiken, S. (2003). Defensive processing of personally relevant health messages. In P. Salovey and A. J. Rothman (Eds.). *Social psychology of health* (pp. 118–129). New York: Psychology Press.
- Mani, A., Mullainathan, S., Shafir, E., & Zhao, J. (2013). Poverty Impedes Cognitive Function. *Science*, 341(6149), 976–980. <https://doi.org/10.1126/science.1238041>
- Pietersma, S., & Dijkstra, A. (2011). Cognitive self-affirmation inclination: An individual difference in dealing with self-threats. *British Journal of Social Psychology*, 51(1), 33–51. <https://doi.org/10.1348/014466610x533768>

Ruiter, R. A. C., Abraham, D., & Kok, G. J. (2001). Scary warnings and rational precautions:

A review of the psychology of fear appeals. *Psychology & Health*, 16, 613–630.

doi:10.1080/08870440108405863

Schmeets, H. (2017). Vertrouwen in elkaar en in de samenleving.

<https://www.wrr.nl/binaries/wrr/documenten/working-papers/2017/07/05/vertrouwen-in-elkaar-en-in-de-samenleving/WP026-Vertrouwen-in-elkaar-en-in-de-samenleving.pdf>

Shea, S., Lima, J., Diez-Roux, A., Jorgensen, N. W., & McClelland, R. L. (2016).

Socioeconomic Status and Poor Health Outcome at 10 Years of Follow-Up in the Multi-Ethnic Study of Atherosclerosis. *PLOS ONE*, 11(11), e0165651.

<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0165651>

Sociaaleconomische status | Cijfers & Context | Opleiding | Volksgezondheidszorg.info.

(2018). volksgezondheidszorg. Geraadpleegd op 24 januari 2022, van

<https://www.volksgezondheidszorg.info/onderwerp/sociaaleconomische-status/cijfers-context/opleiding#node-opleidingsniveau>

Strack, F., & Deutsch, R. (2012). A Theory of Impulse and Reflection. *Handbook of Theories of Social Psychology: Volume 1*, 97–117. <https://doi.org/10.4135/9781446249215.n6>

Bijlage

Bijlage A

Informed consent

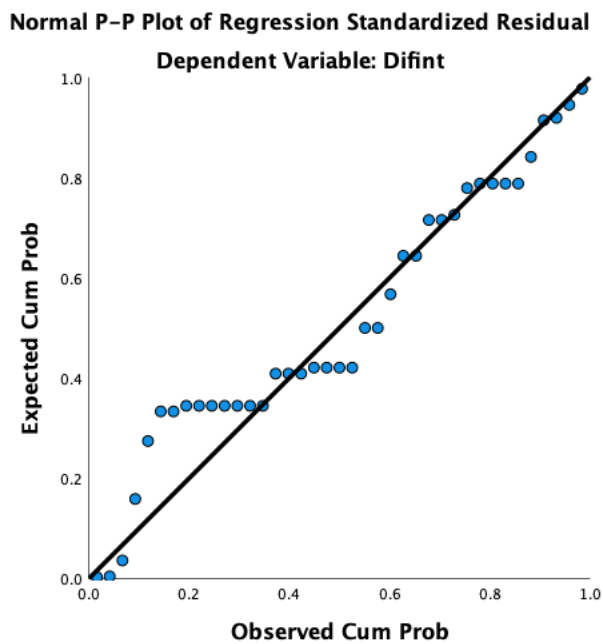
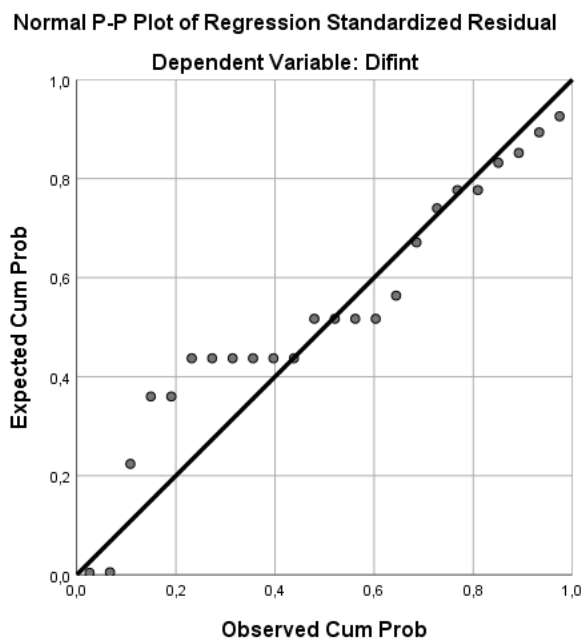
Hallo! Fijn dat je belangstelling hebt om mee te doen aan dit onderzoek. Wat is jouw mening over online gokken? Vind je het spannend? Zie je gevaren? We vragen je straks te luisteren naar een kort geluidsfragment over mogelijke gevaren van online gokken.

DOE BIJ VOORKEUR DIT ONDERZOEK OP EEN PC, LAPTOP OF TABLET, LIEVER NIET OP EEN SMARTPHONE (zo nodig kun je nu stoppen en van apparaat wisselen).

Eerst zijn we benieuwd naar wat voor persoon je bent en wat je mening is over online gokken. Na een korte uitleg start een video met een geluidsfragment dat we je vragen te beluisteren. Daarna volgen nog enkele andere vragen over online gokken. Als je klaar bent met het beantwoorden zal je gevraagd worden om jouw e-mailadres in te vullen: Over twee weken sturen we je dan een email met een link naar een laatste, heel korte vragenlijst over online gokken. Jouw emailadres is nodig om de twee vragenlijsten te koppelen en om een kans te maken op één van de vijf prijzen van €50 euro (ongeveer 200 deelnemers). Alles bij elkaar zal het meedoen aan dit onderzoek maximaal 15 minuten duren. Je bent natuurlijk vrij om te stoppen met dit onderzoek wanneer je wilt, je bent ons niets verschuldigd. Al jouw gegevens zullen verwerkt worden volgens de richtlijnen van de Rijksuniversiteit Groningen.

Meer informatie over gegevensverwerking en uw rechten

Het onderzoeksplan van dit onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie. Het onderzoek start in November 2021 en wordt afgesloten in Februari 2022. Uw geanonimiseerde gegevens kunnen worden gebruikt voor een wetenschappelijke publicatie en voor onderwijsdoeleinden, maar ze zullen nooit terug te leiden zijn tot u als persoon. Alleen uw ip- en emailadres worden tijdelijk opgeslagen om uw gegevens te koppelen of u mee te laten dingen voor een prijs. Binnen 1 maand na het afronden van dit onderzoek zullen deze gegevens van de hoog beveiligde RUG server verwijderd worden. Tot die tijd kunt u ons vragen uw gegevens terug te trekken. Binnen 1 maand na het afronden van het onderzoek zullen ook al uw gegevens van de Qualtrics server verwijderd worden. U kunt altijd vragen stellen over het onderzoek: nu, tijdens het onderzoek, of na afloop. Dit kan door contact op te nemen met de hoofdonderzoeker, prof. dr. Arie Dijkstra (arie.dijkstra@rug.nl; 050-3638729). Heeft u vragen of zorgen over uw rechten als onderzoekerdeelnemer? Hiervoor kunt u ook contact opnemen met de Ethische Commissie Psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen: ecp@rug.nl. Heeft u vragen of zorgen over uw privacy, of over hoe er met uw persoonsgegevens wordt omgegaan? Hiervoor kunt u ook contact opnemen met de Functionaris Gegevensbescherming van de Rijksuniversiteit Groningen: privacy@rug.nl.

Bijlage B*Grafiek 1 - PP-Plot Normaliteit Van Residuen, CSAI en Verschil Intentie**Grafiek 2 - PP-Plot Normaliteit Van Residuen, SES en Verschil Intentie*

Bijlage C

Vragenlijst

Gokken bach 2021

Start of Block: Default Question Block

Q55 Hallo! Fijn dat je belangstelling hebt om mee te doen aan dit onderzoek. Wat is jouw mening over online gokken? Vind je het spannend? Zie je gevaren? We vragen je straks te luisteren naar een kort geluidsfragment over mogelijke gevaren van online gokken. **DOE BIJ VOORKEUR DIT ONDERZOEK OP EEN PC, LAPTOP OF TABLET, LIEVER NIET OP EEN SMARTPHONE** (zo nodig kun je nu stoppen en van apparaat wisselen). Eerst zijn we benieuwd naar wat voor persoon je bent en wat je mening is over online gokken. Na een korte uitleg start een video met een geluidsfragment dat we je vragen te beluisteren. Daarna volgen nog enkele andere vragen over online gokken. Als je klaar bent met het beantwoorden zal je gevraagd worden om jouw e-mailadres in te vullen: Over twee weken sturen we je dan een email met een link naar een laatste, heel korte vragenlijst over online gokken. Jouw emailadres is nodig om de twee vragenlijsten te koppelen en om een kans te maken op één van de vijf prijzen van €50 euro (ongeveer 200 deelnemers). Alles bij elkaar zal het meedoen aan dit onderzoek maximaal 15 minuten duren. Je bent natuurlijk vrij om te stoppen met dit onderzoek wanneer je wilt, je bent ons niets verschuldigd. Al jouw gegevens zullen verwerkt worden volgens de richtlijnen van de Rijksuniversiteit Groningen. [Meer informatie over gegevensverwerking en uw rechten](#). Het onderzoeksplan van dit onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie. Het onderzoek start in November 2021 en wordt afgesloten in Februari 2022. Uw geanonimiseerde gegevens kunnen worden gebruikt voor een wetenschappelijke publicatie en voor onderwijsdoeleinden, maar ze zullen nooit terug te leiden zijn tot u als persoon. Alleen uw ip- en emailadres worden tijdelijk opgeslagen om uw gegevens te koppelen of u mee te laten dingen voor een prijs. Binnen 1 maand na het afronden van dit onderzoek zullen deze gegevens van de hoog beveiligde RUG server verwijderd worden. Tot die tijd kunt u ons vragen uw gegevens terug te trekken. Binnen 1 maand na het afronden van het onderzoek zullen ook al uw gegevens van de Qualtrics server verwijderd worden. U kunt altijd vragen stellen over het onderzoek: nu, tijdens het onderzoek, of na afloop. Dit kan door contact op te nemen met de hoofdonderzoeker, prof. dr. Arie Dijkstra (arie.dijkstra@rug.nl; 050-3638729). Heeft u vragen of zorgen over uw rechten als onderzoekdeelnemer? Hiervoor kunt u ook contact opnemen met de Ethische Commissie Psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen: ecp@rug.nl. Heeft u vragen of zorgen over uw privacy, of over hoe er met uw persoonsgegevens wordt omgegaan? Hiervoor kunt u ook contact opnemen met de Functionaris Gegevensbescherming van de Rijksuniversiteit Groningen: privacy@rug.nl.

Q44 Ik wil mee doen en ik ga akkoord met bovenstaande voorwaarden.

- JA (1)
- NEE (2)

Skip To: End of Survey If Ik wil mee doen en ik ga akkoord met bovenstaande voorwaarden. = NEE

Page Break

Q5 Wat is je leeftijd? (in jaren)

Q7 Wat is je geslacht?

- Man (1)
- Vrouw (2)
- Anders (3)

Q36 Wat is de hoogste opleiding die je hebt afgemaakt?

- lagere school (1)
- lbo, vbo, huishoudschool, ihno (2)
- vmbo 1-3 (3)
- ulo, mulo, mavo, vmbo-4 (4)
- mbo 1-2 (5)
- mbo 3-4 (7)
- havo (8)
- VWO, atheneum, gymnasium, HBS (9)
- hbo (10)
- wo (universiteit) (11)
- Postacademisch (12)

End of Block: Default Question Block

Start of Block: Pretest

Q138 **Hoe vaak** ongeveer heb je in de afgelopen 3 maanden geld **ingezet** op de onderstaande online gokspelen? (vul een getal in; een 0 als je niet inzette op dit spel)

- Casino-spelen (1) _____
 - Poker (2) _____
 - Sportwedstrijden (3) _____
 - Speelautomaten (4) _____
 - Bingo (5) _____
 - Paardenraces (6) _____
 - Een ander gokspel (7) _____
-

Q153 Gokte je al online voor 1 Oktober 2021?

- Ja (1)
 - Nee (2)
-

Page Break _____

Q154 Gokte je de afgelopen 3 maanden ook wel eens **onsite** (bijvoorbeeld in een speelhal, in het casino, op een fruitautomaat)

- Ja. Indien ja, hoe vaak ongeveer? (1)

- Nee (2)

End of Block: Pretest

Start of Block: Attitudes

Page Break _____

Q128 Hoe fijn vind je het om online te gokken?

- Helemaal niet fijn 1 (1)
 - 2 (6)
 - 3 (7)
 - 4 (8)
 - 5 (9)
 - 6 (10)
 - Heel erg fijn 7 (11)
-

Q127 Als je weet dat je online gaat gokken, hoeveel zin heb je er dan gewoonlijk in?

- Niet heel veel zin 1 (1)
 - 2 (13)
 - 3 (7)
 - 4 (8)
 - 5 (9)
 - 6 (10)
 - Heel veel zin 7 (11)
-

Q156 Hoe spannend kan online gokken op zijn hoogst voor jou zijn?

- Niet heel spannend 1 (1)
- 2 (13)
- 3 (7)
- 4 (8)
- 5 (9)
- 6 (10)
- Heel erg spannend 7 (11)

End of Block: Attitudes

Start of Block: Discrepantie

Q132 Wat vind je zelf?

Online gokken doe ik...

- Niet te vaak (1)
 - Een beetje te vaak (2)
 - Te vaak (3)
 - Veel te vaak (4)
-

Q157 Wat vind je zelf?

De geldbedragen die ik inzet zijn...

- Niet te hoog (1)
- Een beetje te hoog (2)
- Te hoog (3)
- Veel te hoog (4)

End of Block: Discrepantie

Start of Block: WMcap en CSAI

Q43

Hoe vaak?

	Nooit (1)	Soms (2)	Regelmatig (3)	Vaak (4)	Bijna altijd (5)
1. Hoe vaak heb je meer ingezet dan goed voor je was? (3)	☐	☐	☐	☐	☐
2. Hoe vaak heb je met meer geld moeten gokken om het zelfde gevoel van opwinding te krijgen? (4)	☐	☐	☐	☐	☐
3. Hoe vaak ben je later terug gegaan om geld dat je verloren had terug te winnen? (6)	☐	☐	☐	☐	☐
4. Hoe vaak heb je geld geleend of iets verkocht om te kunnen gokken? (7)	☐	☐	☐	☐	☐
5. Hoe vaak heb je het gevoel dat je een probleem met gokken zou kunnen hebben? (8)	☐	☐	☐	☐	☐

 Page Break

Q13

(vervolg)**Hoe vaak?**

	Nooit (1)	Soms (2)	Regelmatig (3)	Vaak (4)	Bijna altijd (5)
6. Hoe vaak hebben mensen je gezegd of gesuggereerd dat je een gokprobleem had. (3)	☐	☐	☐	☐	☐
7. Hoe vaak heb je je schuldig gevoeld over je gokgedrag? (4)	☐	☐	☐	☐	☐
8. Hoe vaak heeft gokken gezondheidsproblemen voor je veroorzaakt, inclusief stress of angst? (6)	☐	☐	☐	☐	☐
9. Hoe vaak heeft jouw gokken financiële problemen voor jou of jouw huishouden veroorzaakt? (7)	☐	☐	☐	☐	☐

 Page Break

Q13 Nu een paar algemene vragen

Hoe vaak gebeurt bij jou het volgende?

	Nooit (1)	Soms (2)	Regelmatig (3)	Vaak (4)	Heel vaak (5)
1. Ik merk dat ik sommige dingen heel goed heb gedaan. (1)	☐	☐	☐	☐	☐
2. Als ik me slecht voel over mezelf, denk ik aan de dingen die ik wel goed doe. (2)	☐	☐	☐	☐	☐
3. Ik denk aan dingen die ik in het verleden goed heb gedaan. (3)	☐	☐	☐	☐	☐
4. Als ik iets heb gedaan waardoor ik ontevreden ben, zeg ik tegen mezelf dat ik niet alles verkeerd doe. (4)	☐	☐	☐	☐	☐
5. Ik beseft dat ik naast de 'domme' dingen die ik doe, ik ook een aantal dingen heel goed doe. (5)	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ik denk aan de dingen die ik goed voor elkaar heb. (6)	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: WMcap en CSAI

Start of Block: Voormeting intentie

Q134 Ben je van plan om in de komende 3 maanden **niet te vaak of teveel** in te zetten bij online gokspelen?

- Zeker niet van plan 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Zeker van plan 7 (7)
-

Q44 Hoe waarschijnlijk is het dat je de komende 3 maanden **niet te vaak of teveel** in zult zetten bij online gokspelen?

- Zeer onwaarschijnlijk 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Zeer waarschijnlijk 7 (7)
-

End of Block: Voormeting intentie

Start of Block: Block 17

Q141 Als je minder of minder vaak zou willen inzetten, zou dit je dan lukken?

- Zou me **zeker niet** lukken 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Zou me **zeker wel** lukken 7 (7)
-

Q140 Als je verliest, lukt het je dan om **niet te veel of te vaak in te zetten** om het verlies terug te winnen?

- Dat lukt me dan heel slecht 1 (1)
 - 2 (4)
 - 3 (5)
 - 4 (6)
 - 5 (7)
 - 6 (8)
 - Dat lukt me dan heel goed 7 (9)
-

Q142 Hoe moeilijk vind je het om minder of minder vaak in te zetten?

- Helemaal **niet** moeilijk 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- Heel erg** moeilijk 7 (7)

End of Block: Block 17

Start of Block: Block 16

Q56

Op de volgende pagina kun je een video starten.

Gebruik alsjeblieft jouw **luidsprekers of koptelefoon/oortjes** en luister eerst naar de instructie.

Zet jouw videoscherm op maximale grootte en klik links onderaan de pagina op de play button om de video te starten.

End of Block: Block 16

Start of Block: WEL EMI

Q94 Timing

First Click (1)

Last Click (2)

Page Submit (3)

Click Count (4)

Q76 Click to write the question text

Page Break

Q64 Timing
First Click (1)
Last Click (2)
Page Submit (3)
Click Count (4)

Q42 Is het je gelukt om het bewegende blokje met je ogen de hele tijd te blijven volgen?

- Helemaal niet gelukt 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- Heel goed gelukt 7 (7)

End of Block: WEL EMI

Start of Block: GEEN EMI

Q77 Click to write the question text

Q65 Timing
First Click (1)
Last Click (2)
Page Submit (3)
Click Count (4)

End of Block: GEEN EMI

Start of Block: Block 13

Page Break

Q43 Is het je gelukt om naar de tekst te luisteren?

- Helemaal niet gelukt 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- Heel goed gelukt 7 (7)

End of Block: Block 13

Start of Block: Emoties

Page Break

Q143 In hoeverre ben je ontevreden over jezelf als je denkt aan de (mogelijke) gevolgen van je online gokgedrag?

- Niet ontevreden over mezelf 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- Erg ontevreden over mezelf 7 (7)

Page Break

Q144 Maak je je zorgen als je denkt aan de (mogelijke) gevolgen van je online gokgedrag?

- Helemaal geen zorgen 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- Veel zorgen 7 (7)

Page Break

Q46 Was je geïrriteerd tijdens het luisteren naar het audiofragment?

- Helemaal niet geïrriteerd 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Heel erg geïrriteerd 7 (7)
-

Q42 Had je tijdens het luisteren negatieve gedachten over het audiofragment?

- Helemaal geen negatieve gedachten 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- Veel negatieve gedachten 7 (7)

Page Break

Q42 Hoe goed kun jij bij online gokken je kans op winst vergroten?

- Dat kan ik **niet goed** 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- Dat kan ik **heel goed** 7 (7)

Page Break

End of Block: Emoties

Start of Block: Message & Source Acceptance

Page Break

Q145 Hoe betrouwbaar vind je de informatie over online gokgedrag in het audiofragment?

- Niet erg betrouwbaar 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Zeer betrouwbaar 7 (7)
-

Q146 Hoe aardig lijkt je de persoon die de informatie gaf over online gokken in het audiofragment?

- Helemaal niet aardig 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Heel aardig 7 (7)
-

Q147 Hoe deskundig (wat betreft online gokken) vind je de persoon in het audiofragment?

- Helemaal niet deskundig 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Zeer deskundig 7 (7)
-

Page Break

Q148 Hoe groot is de kans dat **jij** problemen krijgt door online gokken?

- Heel erg klein 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Groot 7 (7)
-

Q158 Hoe groot is de kans dat **andere mensen** problemen krijgen door online gokken?

- Heel erg klein 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Groot 7 (7)
-

Page Break

End of Block: Message & Source Acceptance

Start of Block: PostintentiePage Break

Q149 Ben je van plan om in de komende maand bij online gokken **niet teveel in te zetten?**

- Zeker niet van plan 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Heel sterk van plan 7 (7)
-

Q43 Ben je van plan om in de komende maand bij online gokken **niet te vaak in te zetten?**

- Zeker niet van plan 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - Heel sterk van plan 7 (7)
-

Page Break

Page Break

End of Block: Postintentie

Start of Block: Eind

Q54 Op wat voor apparaat heb je de vragen beantwoord?

- PC (1)
- Laptop (2)
- Tablet (3)
- Smartphone (4)

Page Break

Q58

Dat was het!

Vul hier je emailadres in, dan loot je mee voor 1 van de bedragen van 50 euro.

Q57

Hartelijk bedankt voor je deelname aan het onderzoek!

Als je je emailadres hebt ingevuld krijg je over twee weken een email met daarin een link naar een laatste, heel korte vragenlijst (deze kan soms in je spam staan!). Je loot dan ook mee voor 1 van de 5 prijzen van 50 euro.

Hopelijk tot de volgende keer!

Als je vragen hebt kun je Prof. dr. Arie Dijkstra mailen: arie.dijkstra@rug.nl

End of Block: Eind

Bijlage D

Overredende boodschap

Gokken via internet kan heel leuk zijn. De spanning en opwinding door de kans op winst, voelt gewoon goed. Dat is plezier!

Maar bedenk wel dat gokspelen speciaal zijn ontworpen om het spel zo leuk en spannend mogelijk te maken, zodat jij blijft spelen en blijft inzetten. Want hoe vaker en hoe meer jij inzet, hoe groter de winst voor de gokspelaanbieder, maar dus ook, hoe groter het verlies voor jou.

En omdat het zo leuk kan zijn, kun je er serieus aan verslaafd raken. In Nederland zijn er 10.000den mensen die gokverslaafd zijn. Ze hebben schulden, moeten liegen, ook naar familie of vrienden, ze schamen zich, worden depressief. Ze vinden gokken zo wanhopig leuk dat ze er geen controle meer over hebben.

Daarnaast zijn er nog veel meer mensen die risico lopen om verslaafd te worden. En dat gaat nooit in 1 keer, dat gaat sluipend.

Misschien ken je de volgende gedachten wel: “ik ga de volgende keer echt minder inzetten”, of “ik wil deze week even niet gokken”, of “zonde van het geld”.

Het kan ook zijn dat je regelmatig aan gokken denkt, ook als je niet aan het gokken bent.

Of misschien ben je niet altijd helemaal eerlijk naar jezelf, of naar anderen, over gokken.

Misschien voel je je wel eens rot na een gokverlies, ben je boos, somber of baal je van jezelf.

Dat zijn tekenen dat gokken jou te pakken heeft; dat het zo leuk en belangrijk voor is geworden dat je soms al over je grenzen heen gaat. Dan moet je oppassen. Verslaving komt sluipend, daarom moet je er vroeg bij zijn.

Je kunt natuurlijk stoppen met gokken, maar dat hoeft niet. Je kunt ook gecontroleerd gokken. Dat kan op verschillende manieren.

Je kunt bijvoorbeeld van tevoren bepalen hoeveel of hoe vaak je maximaal wilt inzetten, of hoe lang je wilt spelen.

Je kunt ook bijhouden hoeveel geld je inzet, of samen met anderen spelen

of voordat je inzet even denken aan de gevaren van gokken voor jou

en niet te veel drinken als je gokt.

Wat je ook doet, onderschat online gokken niet.